

Fırat Üniversitesi

İNSANİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ
ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

ÇTL411	Karakalpak ve Nogay Türkçesi			T+U	Kredi	AKTS
Yarıyıl	Kodu	Adı				
7	ÇTL411	Karakalpak ve Nogay Türkçesi		2	2	5

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

Dersin Türü:

Zorunlu

Dersin Amacı:

Türk lehçelerinin sınıflandırılması, Türk lehçelerinin oluşumu, Karakalpak ve Nogay Türkçesinin dil özelliklerini öğretilmesi. Karakalpak ve Nogay Türkçesinin şekil bilgisine ait özelliklerin verilerek, isim ve isim çekim ekleri ile fiil ve fiil çekim eklerinin gösterilmesi. Karakalpak ve Nogay Türkçesindeki yapım eklerini anlatarak sözcük türlerini kavratmak, Karakalpak ve Nogay Türkçesine ait metinleri şekil bilgisi açısından tahlil ettirmek.

Ders İçeriği:

Karakalpak ve Nogaylarla ilgili genel bilgiler, Karakalpak ve Nogay Türkçesinin tarihi gelişimi, kullanılan alfabeler, Karakalpak ve Nogay Türkçesindeki ünlülerin ve ünsüzlerin özellikleri, ünlü ve ünsüzlerle ilgili ses olaylarının örnekleriyle birlikte ortaya konulması. Karakalpak ve Nogay Türkçesinin şekil bilgisine ait özellikleri; sözcük türetimi ve çekimi, eklerin işlevleri ve sözcük türleri.

Ön Koşulları:

Dersin Koordinatörü:

Dersi Veren:

Prof. Dr. Ercan ALKAYA

Dersin Yardımcıları:

Dersin Kaynakları

Ders Notları	: 1- Ahmet Buran-Ercan Alkaya, Çağdaş Türk Yazı Dilleri-III, Akçağ, Yay., Ankara, 2014.
Kaynakları	: 2- Buran, Ahmet Buran-Ercan Alkaya, Çağdaş Türk Lehçeleri, Akçağ, Yay., Ankara, 2013
Dökümanlar	: 3- Türk Lehçeleri Grameri, (Ed. Prof. Dr. Ahmet B. Ercilasun), Akçağ Yay., Ankara, 2007.
Ödevler	: 4- Ceyhan Vedat Uygur, Karakalpak Türkçesi Grameri, Denizli, 2001.
Sınavlar	: 5- Dilek Ergönenç Akbaba, Nogay Türkçesi Grameri, Grafiker Yay., Ankara, 2009.

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:	Eğitim Bilimleri	:
Mühendislik Bilimleri	:	Fen Bilimleri	:
Mühendislik Tasarımı	:	Sağlık Bilimleri	:
Sosyal Bilimler	: 100	Alan Bilgisi	: 100

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Karakalpak ve Nogaylar hakkında genel bilgiler. Türk lehçelerinin tasnifi ve Kıpçak grubu Türk lehçelerinin genel tanıtımı.		
2	Karakalpak ve Nogay Türkçesinin tarihi gelişimi. Karakalpak ve Nogay Türkçesi Kiril alfabesinin tanıtımı.		
3	Karakalpak ve Nogay Türkçesinin genel ses özellikleri. Karakalpak ve Nogay Türkçesindeki ünlüler ve ünsüzler.		
4	Karakalpak ve Nogay Türkçesindeki ünlülere ait ses olaylarının örnek metinler üzerinde gösterilmesi.		
5	Karakalpak ve Nogay Türkçesindeki ünsüzler ve ünsüzlerle ilgili ses olaylarının örnek metinler üzerinde gösterilmesi.		
6	Karakalpak ve Nogay Türkçesindeki ünlü ve ünsüz uyumu.		
7	Karakalpak ve Nogay Türkçesinin ses bilgisi doğrultusunda metin çözümlenmeleri.		
8	Ara sınav		
9	Karakalpak ve Nogay Türkçesinin şekil bilgisine ait özellikler. Karakalpak ve Nogay Türkçesinde isim ve isim çekim ekleri		
10	Karakalpak ve Nogay Türkçesinde fiil ve fiil çekim ekleri. Karakalpak ve Nogay Türkçesindeki yapım ekleri		
11	Karakalpak ve Nogay Türkçesindeki isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil ekleri. Karakalpak ve Nogay Türkçesindeki sözcük türleri		
12	Karakalpak ve Nogay Türkçesinde zamirler, sıfatlar ve zarflar		
13	Karakalpak ve Nogay Türkçesinde edatlar, bağlaçlar ve ünlemler.		
14	Genel Sınav		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	Karakalpak/Nogay Türkçesinin ses şekil bilgisine ait özellikleri hakkında bilgi edinecek Karakalpak/Nogay Türkçesindeki isim ve isim çekim ekleri ile fiil ve fiil çekim eklerini öğrenecek. Karakalpak/Nogay Türkçesindeki yapım eklerini öğrenecek.

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P02	Türk tarihi boyunca kullanılan farklı alfabelerle (Göktürk, Arap, Kiril) yazılan metinleri okuyup anlayabilme
P01	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatları alanında temel bilgi ve becerileri kazanma.

P05	Tarihi ve çağdaş Türk lehçeleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olma, artzamanlı ve eş zamanlı çalışmalar yapabilme
P10	Türk edebiyatının dönemleri, dönem eserleri ve Türk edebiyatına yön veren edebi akımlar hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P09	Türk lehçeleriyle yazılmış metinleri dilsel öğeler bakımından inceleyebilme.
P06	Ele alacağı konuyla ilgili literatür taraması yapabilme
P03	Sözlü ve yazılı Türk halk edebiyatı ürünleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma
P07	Dilin önemini kavrama ve Türkçeyi uygun bir şekilde kullanabilme
P08	Türk tarihi hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P04	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatlarının başlangıçtan günümüze kadarki tarihi gelişim ve değişimine vakıf olma.

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	14	2	28
Sınıf Dışı Ç. Süresi	9	9	81
Ödevler	5	5	25
Sunum/Seminer Hazırlama	3	2	6
Ara Sınavlar	1	2	2
Uygulama	2	3	6
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	2	2
Toplam İş Yükü			150
AKTS Kredisi			5

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları										
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek										

	P01	P02	P03	P04	P05	P06	P07	P08	P09	P10
Tüm	5	3	1	2	5	5	5	1	5	1
Ö01	5	3	1	2	5	5	5	1	5	1

Fırat Üniversitesi

İNSANİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ
ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

ÇTL413 Kuzeydoğu Grubu Türk Lehçeleri I					
Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	ÇTL413	Kuzeydoğu Grubu Türk Lehçeleri I	3	3	6

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

Dersin Türü:

Zorunlu

Dersin Amacı:

Karşılaştırmalı dilbilimin tanımı, Türk lehçelerinin sınıflandırılması ve Türk lehçelerinin coğrafyası, Türk lehçelerinin oluşumu, Altay/Hakas/Tuva Türkçesinin dil özelliklerini öğretmek

Ders İçeriği:

Altay/Hakas/Tuvalarla ilgili genel bilgileri, Altay/Hakas/Tuva Türkçesinin tarihi gelişimini, kullanılan alfabeleri, Altay/Hakas/Tuva Türkçesindeki ünlülerin ve ünsüzlerin özelliklerini belirlemek ve ünlü ve ünsüzlerle ilgili ses olaylarını örnekleriyle birlikte ortaya koymak.

Ön Koşulları:

Dersin Koordinatörü:

Dersi Veren:

Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖZEREN

Dersin Yardımcıları:

Dersin Kaynakları

Ders Notları	:	Buran, Ahmet; Alkaya, Ercan; Çağdaş Türk Yazı Dilleri-IV, Akçağ, Yay., Ankara, 2014.
Kaynakları	:	Buran, Ahmet; Alkaya, Ercan, Çağdaş Türk Lehçeleri, Akçağ, Yay., Ankara, 2013
Dökümanlar	:	Türk Lehçeleri Grameri, Editör Prof. Dr. Ahmet B. Ercilasun, Akçağ Yay., Ankara, 2007.
Ödevler	:	
Sınavlar	:	

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:		Eğitim Bilimleri	:	
Mühendislik Bilimleri	:		Fen Bilimleri	:	
Mühendislik Tasarımı	:		Sağlık Bilimleri	:	
Sosyal Bilimler	:	100	Alan Bilgisi	:	100

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Altay/Hakas/Tuva Türkleri ve coğrafyaları hakkında genel bilgiler.		
2	Türk lehçelerinin tasnifi ve Sibirya Türk lehçelerinin genel tanıtımı.		
3	Altay/Hakas/Tuva Türkçesinin tarihi gelişimi.		
4	Altay/Hakas/Tuva Türkçesi Kiril alfabesinin tanıtımı.		
5	Altay/Hakas/Tuva Türkçesi Latin alfabesinin tanıtımı.		
6	Altay/Hakas/Tuva Türkçesinin genel ses özelliklerinin belirlenmesi.		
7	Altay/Hakas/Tuva Türkçesindeki ünlüler		
8	Ara sınav		
9	Altay/Hakas/Tuva Türkçesindeki ünlülere ait ses olaylarının örnek metinler üzerinde gösterilmesi.		
10	Altay/Hakas/Tuva Türkçesindeki ünlü uyumları.		
11	Altay/Hakas/Tuva Türkçesindeki ünsüzler ve ünsüzlerle ilgili ses olaylarının örnek metinler üzerinde gösterilmesi.		
12	Altay/Hakas/Tuva Türkçesindeki ünsüz uyumu.		
13	Altay/Hakas/Tuva Türkçesinin ses bilgisi doğrultusunda metin çözümlenmesi.		
14	Genel Sınav		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	Altay/Hakas/Tuva Türkleri ve coğrafyaları hakkında bilgi edinecek, Türk lehçeleri içerisinde Altay/Hakas/Tuva Türkçesinin yerini ve önemini öğrenecek
Ö02	Sibirya Türk lehçeleri hakkında bilgi sahibi olarak Altay/Hakas/Tuva bağlantısını görecektir Altay/Hakas/Tuva Türkçesinin genel ses özelliklerini öğrenecek

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P02	Türk tarihi boyunca kullanılan farklı alfabelerle (Göktürk, Arap, Kiril) yazılan metinleri okuyup anlayabilme
P01	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatları alanında temel bilgi ve becerileri kazanma.
P05	Tarihi ve çağdaş Türk lehçeleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olma, artzamanlı ve eş zamanlı çalışmalar yapabileme
P10	Türk edebiyatının dönemleri, dönem eserleri ve Türk edebiyatına yön veren edebi akımlar hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P09	Türk lehçeleriyle yazılmış metinleri dilsel öğeler bakımından inceleyebilme.
P06	Ele alacağı konuyla ilgili literatür taraması yapabileme
P03	Sözlü ve yazılı Türk halk edebiyatı ürünleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma
P07	Dilin önemini kavrama ve Türkçeyi uygun bir şekilde kullanabilme
P08	Türk tarihi hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P04	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatlarının başlangıçtan günümüze kadarki tarihi gelişim ve değişimine vakif olma.

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	14	3	42
Sınıf Dışı Ç. Süresi	9	10	90
Ödevler	7	6	42
Sunum/Seminer Hazırlama	1	1	1
Ara Sınavlar	1	2	2
Uygulama	1	1	1
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	2	2
Toplam İş Yükü			180
AKTS Kredisi			6

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları										
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek										

	P01	P02	P03	P04	P05	P06	P07	P08	P09	P10
Tüm	4	4	3	5	4	5	3	3	5	2
Ö01	5	4	3	5	5	5	3	3	5	2
Ö02	5	4	3	5	5	5	3	3	5	2

Fırat Üniversitesi

İNSANİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ
ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

ÇTL415		Yakut Türkçesi			
Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	ÇTL415	Yakut Türkçesi	3	3	5

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

Dersin Türü:

Zorunlu

Dersin Amacı:

Saha Türkçesinin ses, şekil ve cümle bilgisi özelliklerini öğretmek

Ders İçeriği:

Saha Türkçesi alfabesi, Saha Türkçesinin ses, şekil ve cümle bilgisi

Ön Koşulları:

Dersin Koordinatörü:

Dersi Veren:

Prof. Dr. Ercan ALKAYA

Dersin Yardımcıları:

Dersin Kaynakları

Ders Notları	: M. Fatih Kirişcioğlu, Saha (Yakut) Türkçesi Grameri, Ankara 1994.
Kaynakları	: M. Fatih Kirişcioğlu, "Yakut Türkçesi", Türk Lehçeleri Grameri (Ed. Ahmet B. Ercilasun), Akçağ Yay., Ankara 2007, s. 1229-1284.
Dökümanlar	: Yuri VASİLİYEV, , Türkçe-Sahaca Sözlük, TDK Yay., Ankara 1995.
Ödevler	: Grammatika sovremennogo yakutskogo literaturnogo yazıka. Fonetika i morfologiya, Moskva: 1976.
Sınavlar	: Yazıki Narodov SSSR "Tyurkskiye Yazıki" İzdatelctvo "Nauka", Moskva 1966.

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:	Eğitim Bilimleri	:
Mühendislik Bilimleri	:	Fen Bilimleri	:
Mühendislik Tasarımı	:	Sağlık Bilimleri	:
Sosyal Bilimler	: 100	Alan Bilgisi	: 100

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Saha Türkçesinin tarihi gelişimi		
2	Saha alfabesi		
3	Saha Türkçesinde vokaller ve konsonantlar		
4	Ünlü harflerin özellikleri ve ünlü olayları		
5	Ünsüz harflerin özellikleri ve ünsüz olaylarıKök ek birleşmeleri		
6	Kök ek birleşmeleri		
7	Yapım ve çekim ekleri		
8	Ara Sınav		
9	İsim ve sıfatlar		
10	Zamirler ve zarflar		
11	Fiil yapıları, fiil çekimi		
12	Fillimsiler		
13	Kelime grupları		
14	Yarıyıl sonu sınavı		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	Sahaların kullandıkları alfabeleri öğrenecekler.
Ö02	Saha Türkçesinin temel ses özelliklerini öğrenecekler.
Ö03	Saha Türkçesinde ses olaylarını öğrenecekler.
Ö04	Saha Türkçesinin şekil bilgisi hakkında bilgi edinecekler.

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P02	Türk tarihi boyunca kullanılan farklı alfabelerle (Göktürk, Arap, Kiri) yazılan metinleri okuyup anlayabilme
P01	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatları alanında temel bilgi ve becerileri kazanma.
P05	Tarihi ve çağdaş Türk lehçeleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olma, artzamanlı ve eş zamanlı çalışmalar yapabileme
P10	Türk edebiyatının dönemleri, dönem eserleri ve Türk edebiyatına yön veren edebi akımlar hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P09	Türk lehçeleriyle yazılmış metinleri dilsel öğeler bakımından inceleyebilme.
P06	Ele alacağı konuyla ilgili literatür taraması yapabileme
P03	Sözlü ve yazılı Türk halk edebiyatı ürünleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma
P07	Dilin önemini kavrama ve Türkçeyi uygun bir şekilde kullanabilme
P08	Türk tarihi hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P04	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatlarının başlangıçtan günümüze kadarki tarihi gelişim ve değişimine vakıf olma.

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	14	3	42
Sınıf Dışı Ç. Süresi	7	7	49
Ödevler	7	7	49
Sunum/Seminer Hazırlama	2	2	4
Ara Sınavlar	1	2	2
Uygulama	1	2	2
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	2	2
Toplam İş Yükü			150
AKTS Kredisi			5

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları										
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek										

	P01	P02	P03	P04	P05	P06	P07	P08	P09	P10
Tüm	4	4	2	1	5	3	3	1	1	1
Ö01	4	5	2	1	5	3	3	1	2	2
Ö02	4	5	2	1	5	3	3	1	2	1
Ö03	4	4	2	1	5	3	3	1	2	2
Ö04	4	5	2	1	5	3	3	1	2	2

Fırat Üniversitesi

İNSANİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ
ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

ÇTL417	Yeni Türk Edebiyatı I			T+U	Kredi	AKTS
Yarıyıl	Kodu	Adı				
7	ÇTL417	Yeni Türk Edebiyatı I		3	3	5

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

Dersin Türü:

Zorunlu

Dersin Amacı:

Edebi türlerin incelenmesiyle ilgili bilgiler kazandırmak Yeni Türk edebiyatı hakkında genel bilgiler kazandırmak

Ders İçeriği:

Edebi türlerin incelenmesi 1860-1908 arası Türk edebiyatı, isimler, türler

Ön Koşulları:**Dersin Koordinatörü:****Dersi Veren:**

Yrd. Doç. Dr. Mutlu DEVECİ

Dersin Yardımcıları:**Dersin Kaynakları**

Ders Notları	: Yeni Türk Edebiyatı El Kitabı, Grafiker Yay., Ankara 2009 (Editör: Ramazan KORKMAZ)
Kaynakları	: Akyüz, Kenan, Modern Türk Edebiyatının Ana Çizgileri, İnkilâp Kitapevi, İstanbul 1995.
Dökümanlar	: Kaplan Mehmet, Şiir Tahlilleri I Tanzimat'tan Cumhuriyete, Dergah Yay., İstanbul 1988.
Ödevler	: Kolcu, Ali İhsan, Tanzimat Edebiyatı I, Salkımsöğüt Yayınları, Erzurum, 2009.
Sınavlar	: Yıldız, Saadettin, Tanzimat Dönemi Edebiyatı, Ankara, 2006. Tanpınar, Ahmet Hamdi, XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi, Çağlayan Kitabevi., İst., 1976.

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:	Eğitim Bilimleri	:
Mühendislik Bilimleri	:	Fen Bilimleri	:
Mühendislik Tasarımı	:	Sağlık Bilimleri	:
Sosyal Bilimler	: 100	Alan Bilgisi	: 100

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Türk edebiyatının batılılaşmasına zemin hazırlayan siyasi, sosyal ve edebî ortam		
2	Yeni Türk edebiyatının oluşması ve genel özellikleri 1860-1908 arası Türk edebiyatındaki eğilimler		
3	Roman türünün gelişmesi ve ilk örnekler		
4	Roman incelemesi ile ilgili genel bilgiler		
5	Araba Sevdası		
6	Şiir türünde görülen değişiklikler, yeni şiirin genel özellikleri		
7	Tanzimat ve Servet-i Fünûn edebiyatından örnek şiirlerin incelenmesi		
8	Ara Sınav		
9	Yeni edebiyatın oluşmasında katkılarıyla gazetecilik ve gelişme çizgisi		
10	Tenkit türünün edebiyatımızdaki ilk örnekleriYeni edebiyatın programını yapan makale ve önsözler		
11	İsimler: Şinasi ve eserleri		
12	İsimler: Namık Kemâl ve eserleri		
13	İsimler: Tevfik Fikret ve şiiri		
14	Genel Sınav		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	Yeni Türk edebiyatının doğuşu ve gelişmesi hakkında bilgiler kazandırmak.
Ö02	Okunan eserleri değerlendirmek ve yorumlamak becerisi kazandırmak.
Ö03	Öğrendiklerini hayata uygulayabilen bireyler yetiştirmek.

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P02	Türk tarihi boyunca kullanılan farklı alfabelerle (Göktürk, Arap, Kiril) yazılan metinleri okuyup anlayabilme
P01	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatları alanında temel bilgi ve becerileri kazanma.
P05	Tarihi ve çağdaş Türk lehçeleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olma, artzamanlı ve eş zamanlı çalışmalar yapabileme
P10	Türk edebiyatının dönemleri, dönem eserleri ve Türk edebiyatına yön veren edebi akımlar hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P09	Türk lehçeleriyle yazılmış metinleri dilsel öğeler bakımından inceleyebilme.
P06	Ele alacağı konuyla ilgili literatür taraması yapabileme
P03	Sözlü ve yazılı Türk halk edebiyatı ürünleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma
P07	Dilin önemini kavrama ve Türkçeyi uygun bir şekilde kullanabilme
P08	Türk tarihi hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P04	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatlarının başlangıçtan günümüze kadarki tarihi gelişim ve değişimine vakıf olma.

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	14	3	42
Sınıf Dışı Ç. Süresi	7	8	56
Ödevler	6	6	36
Sunum/Seminer Hazırlama	3	1	3
Ara Sınavlar	1	2	2
Uygulama	3	3	9
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	2	2
Toplam İş Yükü			150
AKTS Kredisi			5

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları									
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek									

	P03	P04	P05	P06	P07	P08	P09	P10
Tüm	3	3	1	4	1	1	1	4
Ö01	3	3	1	4	1	1	1	5
Ö02	3	3	1	4	1	1	1	4
Ö03	3	3	1	4	1	1	1	5

Fırat Üniversitesi

İNSANİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ
ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

ÇTL419		Rusça III			
Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	ÇTL419	Rusça III	3	3	5

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

Dersin Türü:

Zorunlu

Dersin Amacı:

Rusça fiil çekimlerini ve basit cümleleri öğretmek.

Ders İçeriği:

Rusçanın şekil Bilgisi ve Fiil çekimleri hakkında bilgi vermek.

Ön Koşulları:**Dersin Koordinatörü:****Dersi Veren:**

Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖZEREN

Dersin Yardımcıları:**Dersin Kaynakları**

Ders Notları	:	Kira İordanova Pehlivanovna, Marina Nikolayevna Lebedeva, Resimli Rusça Dilbilgisi, Multilingual Yabancı Dil Yayınları, İstanbul 1994.
Kaynakları	:	DOKTOROVA Karina, Hızlı Yöntem Rusça I, Kastaş Yayınları, Ankara 2006.
Dökümanlar	:	
Ödevler	:	
Sınavlar	:	

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:	Eğitim Bilimleri	:
Mühendislik Bilimleri	:	Fen Bilimleri	:
Mühendislik Tasarımı	:	Sağlık Bilimleri	:
Sosyal Bilimler	:	Alan Bilgisi	: 100

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Rusça Ses bilgisi genel bilgiler.		
2	Rusçanın ünlü ve ünsüzleri ve bunlara dair özellikler.		
3	Rusça kelimenin yapısı.		
4	Rusça canlı cansız adlarda kavramı.		
5	Rusça adlarda kemiyet kategorisi ve özel durumlar		
6	Rusça Hal kategorileri.		
7	İlgi hali ve edatları.		
8	Ara Sınav		
9	Yükleme hali ve edatları.		
10	Yönelme hali ve edatları.		
11	Bulunma hali ve edatları.		
12	Araçlılık hali ve edatları.		
13	Hakkında hali ve edatları.		
14	Ara Sınav		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	Rusçanın ses ve şekil bilgisini ayrıntılı olarak öğrenecekler.
Ö02	Rusça isim çekimlerini öğrenecekler.
Ö03	Rusçanın fiil çekimlerini öğrenecekler.

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P02	Türk tarihi boyunca kullanılan farklı alfabelerle (Göktürk, Arap, Kiril) yazılan metinleri okuyup anlayabilme
P01	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatları alanında temel bilgi ve becerileri kazanma.
P05	Tarihi ve çağdaş Türk lehçeleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olma, artzamanlı ve eş zamanlı çalışmalar yapabilme
P10	Türk edebiyatının dönemleri, dönem eserleri ve Türk edebiyatına yön veren edebi akımlar hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P09	Türk lehçeleriyle yazılmış metinleri dilsel öğeler bakımından inceleyebilme.
P06	Ele alacağı konuyla ilgili literatür taraması yapabilme
P03	Sözlü ve yazılı Türk halk edebiyatı ürünleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma
P07	Dilin önemini kavrama ve Türkçeyi uygun bir şekilde kullanabilme
P08	Türk tarihi hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P04	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatlarının başlangıçtan günümüze kadarki tarihi gelişim ve değişimine vakıf olma.

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	14	3	42
Sınıf Dışı Ç. Süresi	8	8	64
Ödevler	5	6	30
Sunum/Seminer Hazırlama	3	3	9
Ara Sınavlar	1	2	2
Uygulama	1	1	1
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	2	2
Toplam İş Yükü			150
AKTS Kredisi			5

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları		
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek		

	P06	P07
Tüm	5	2
Ö01	5	2
Ö02	5	2
Ö03	5	2

Fırat Üniversitesi

İNSANİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ
ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

ÇTL407 Karşılaştırmalı Türk Dil Bilgisi I					
Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	ÇTL407	Karşılaştırmalı Türk Dil Bilgisi I	2	2	4

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

Dersin Türü:

Seçmeli

Dersin Amacı:

Türk Lehçelerinin temel fonetik özelliklerini kavratmak; lehçeler arasında karşılaştırma yapabileme becerisi kazandırmak.

Ders İçeriği:

Türk lehçelerinin sınıflandırılması, genel fonetik özellikleri ve temayülleri, lehçeler arasındaki fonetik benzerlikler ve farklılıklar

Ön Koşulları:

Dersin Koordinatörü:

Dersi Veren:

Yrd. Doç. Dr. Süleyman Kaan YALÇIN

Dersin Yardımcıları:

Dersin Kaynakları

Ders Notları	: Buran, Ahmet; Alkaya, Ercan; Çağdaş Türk Yazı Dilleri-I, II, III, IV, Akçağ, Yay., Ankara, 2014.
Kaynakları	: Buran, Ahmet; Alkaya, Ercan, Çağdaş Türk Lehçeleri, Akçağ, Yay., Ankara, 2013 Türk Lehçeleri Grameri, Editör Prof. Dr. Ahmet B. Ercilasun,
Dökümanlar	: Akçağ Yay., Ankara, 2007.
Ödevler	: Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü, Ankara: Kültür Bakanlığı yayınları.
Sınavlar	: Zeynalov, F (1993), (Çev. Y. Gedikli), Türk Lehçelerinin Karşılaştırmalı Dilbilgisi, İstanbul: Cem yayınları.

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:	Eğitim Bilimleri	:
Mühendislik Bilimleri	:	Fen Bilimleri	:
Mühendislik Tasarımı	:	Sağlık Bilimleri	:
Sosyal Bilimler	: 100	Alan Bilgisi	: 100

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Türk ülkelerinin coğrafi konumu ve yapısı		
2	Türkçenin tarihi gelişimi ve yayılımı		
3	Türk lehçelerinin sınıflandırılması		
4	Türk lehçelerindeki ünlülerin karşılaştırılması		
5	Türk lehçelerindeki ünsüzlerin karşılaştırılması		
6	Türk lehçelerinde ünlü uyumları		
7	Türk lehçelerinde ünsüz uyumları		
8	Ara Sınav		
9	Türk lehçelerinde ünlülerle ilgili ses olayları		
10	Türk lehçelerinde ünlülerle ilgili ses olayları		
11	Türk lehçelerinde ünsüzlerle ilgili ses olayları		
12	Türk lehçelerinde ünsüzlerle ilgili ses olayları		
13	Türk lehçelerindeki karşılaştırmalı ses olayları incelemesi		
14	Genel Sınav		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	Türk dilinin tarihi metinleri ile çağdaş lehçe ve ağızlarında kullanılan başlıca sesleri ve gelişimlerini kavrar
Ö02	Türk lehçelerini morfolojik özellikleri bakımından sınıflandırır.

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P02	Türk tarihi boyunca kullanılan farklı alfabetlerle (Göktürk, Arap, Kiri) yazılan metinleri okuyup anlayabilme
P01	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatları alanında temel bilgi ve becerileri kazanma.
P05	Tarihi ve çağdaş Türk lehçeleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olma, artzamanlı ve eş zamanlı çalışmalar yapabileme
P10	Türk edebiyatının dönemleri, dönem eserleri ve Türk edebiyatına yön veren edebi akımlar hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P09	Türk lehçeleriyle yazılmış metinleri dilsel öğeler bakımından inceleyebilme.
P06	Ele alacağı konuyla ilgili literatür taraması yapabileme
P03	Sözlü ve yazılı Türk halk edebiyatı ürünleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma
P07	Dilin önemini kavrama ve Türkçeyi uygun bir şekilde kullanabilme
P08	Türk tarihi hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P04	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatlarının başlangıçtan günümüze kadarki tarihi gelişim ve değişimine vakıf olma.

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	14	2	28
Sınıf Dışı Ç. Süresi	8	8	64
Ödevler	4	4	16
Sunum/Seminer Hazırlama	2	4	8
Ara Sınavlar	1	2	2
Uygulama	0	0	0
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	2	2
Toplam İş Yükü			120
AKTS Kredisi			4

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları										
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek										

	P01	P02	P03	P04	P05	P06	P07	P08	P09	P10
Tüm	4	3	2	5	5	4	4	2	5	3
Ö01	4	3	2	5	5	4	4	2	5	3
Ö02	4	3	2	5	5	4	4	2	5	3

Fırat Üniversitesi

İNSANİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ
ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

ÇTL409 Karadeniz-Hazar Grubu Türk Lehçeleri I					
Yarıyıl	Kodu	Adı	T+U	Kredi	AKTS
7	ÇTL409	Karadeniz-Hazar Grubu Türk Lehçeleri I	2	2	4

Dersin Dili:

Türkçe

Dersin Düzeyi:

Fakülte

Dersin Staj Durumu:

Yok

Bölümü/Programı:

ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI

Dersin Türü:

Seçmeli

Dersin Amacı:

Karşılaştırmalı dilbilimin tanımı, Türk lehçelerinin sınıflandırılması ve Türk lehçelerinin coğrafyası, Türk lehçelerinin oluşumu, Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk Türkçesinin dil özelliklerini öğretmek

Ders İçeriği:

Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuklarla ilgili genel bilgileri, Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk Türkçesinin tarihi gelişimini, kullanılan alfabeleri, Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk Türkçesindeki ünlülerin ve ünsüzlerin özelliklerini belirlemek ve ünlü ve ünsüzlerle ilgili ses olaylarını örnekleriyle birlikte ortaya koymak.

Ön Koşulları:

Dersin Koordinatörü:

Dersi Veren:

Prof. Dr. Ercan ALKAYA

Dersin Yardımcıları:

Dersin Kaynakları

Ders Notları	: Buran, Ahmet; Alkaya, Ercan; Çağdaş Türk Yazı Dilleri-III, Akçağ, Yay., Ankara, 2014.
Kaynakları	:
Dökümanlar	: Buran, Ahmet; Alkaya, Ercan, Çağdaş Türk Lehçeleri, Akçağ, Yay., Ankara, 2013
Ödevler	:
Sınavlar	: Türk Lehçeleri Grameri, Editör Prof. Dr. Ahmet B. Ercilasun, Akçağ Yay., Ankara, 2007.

Ders Yapısı

Matematik ve Temel Bilimler	:	Eğitim Bilimleri	:
Mühendislik Bilimleri	:	Fen Bilimleri	:
Mühendislik Tasarımı	:	Sağlık Bilimleri	:
Sosyal Bilimler	: 100	Alan Bilgisi	: 100

Ders Konuları

Hafta	Konu	Ön Hazırlık	Dökümanlar
1	Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk Türkleri ve coğrafyaları hakkında genel bilgiler.		
2	Türk lehçelerinin tasnifi ve Karadeniz-Hazar Bölgesi Türk lehçelerinin genel tanıtımı.		
3	Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk Türkçesinin tarihi gelişimi.		
4	Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk Türkçesi Kiril alfabesinin tanıtımı.		
5	Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk alfabesinin tanıtımı.		
6	Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk Türkçesinin genel ses özelliklerinin belirlenmesi.		
7	Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk Türkçesindeki ünlüler		
8	Ara sınav		
9	Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk Türkçesindeki ünlülere ait ses olaylarının örnek metinler üzerinde gösterilmesi.		
10	Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk Türkçesindeki ünlü uyumları.		
11	Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk Türkçesindeki ünsüzler ve ünsüzlerle ilgili ses olaylarının örnek metinler üzerinde gösterilmesi.		
12	Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk Türkçesindeki ünsüz uyumu.		
13	Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk Türkçesinin ses bilgisi doğrultusunda metin çözümlenmesi.		
14	Genel Sınav		

Dersin Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
Ö01	Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk Türkleri ve coğrafyaları hakkında bilgi edinecek, Türk lehçeleri içerisinde Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk Türkçesinin yerini ve önemini öğrenecek
Ö02	Karadeniz-Hazar Bölgesi Türk Lehçeleri hakkında bilgi sahibi olarak Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk bağlantısını görecek Karaim/Kırım Tatar/Karaçay-Balkar/Kumuk Türkçesinin genel ses özelliklerini öğrenecek

Programın Öğrenme Çıktıları

Sıra No	Açıklama
P02	Türk tarihi boyunca kullanılan farklı alfabelerle (Göktürk, Arap, Kiril) yazılan metinleri okuyup anlayabilme
P01	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatları alanında temel bilgi ve becerileri kazanma.

P05	Tarihi ve çağdaş Türk lehçeleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olma, artzamanlı ve eş zamanlı çalışmalar yapabilme
P10	Türk edebiyatının dönemleri, dönem eserleri ve Türk edebiyatına yön veren edebi akımlar hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P09	Türk lehçeleriyle yazılmış metinleri dilsel öğeler bakımından inceleyebilme.
P06	Ele alacağı konuyla ilgili literatür taraması yapabilme
P03	Sözlü ve yazılı Türk halk edebiyatı ürünleri ile ilgili yeterli bilgiye sahip olma
P07	Dilin önemini kavrama ve Türkçeyi uygun bir şekilde kullanabilme
P08	Türk tarihi hakkında yeterli bilgiye sahip olma
P04	Türk dili, lehçeleri ve edebiyatlarının başlangıçtan günümüze kadarki tarihi gelişim ve değişimine vakıf olma.

Değerlendirme Ölçütleri		
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	0	%0
Ödev	0	%0
Devam	0	%0
Uygulama	0	%0
Proje	0	%0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam		%100

AKTS Hesaplama İçeriği			
Etkinlik	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü Saati
Ders Süresi	14	2	28
Sınıf Dışı Ç. Süresi	8	8	64
Ödevler	4	4	16
Sunum/Seminer Hazırlama	2	4	8
Ara Sınavlar	1	2	2
Uygulama	0	0	0
Laboratuvar	0	0	0
Proje	0	0	0
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	2	2
Toplam İş Yükü			120
AKTS Kredisi			4

Dersin Öğrenme Çıktılarının Programın Öğrenme Çıktılarına Katkıları										
Katkı Düzeyi: 1: Çok Düşük 2: Düşük 3: Orta 4: Yüksek 5: Çok yüksek										
	P01	P02	P03	P04	P05	P06	P07	P08	P09	P10
Tüm	5	4	2	4	5	5	4	2	5	2
Ö01	5	4	2	3	5	4	5	2	5	2
Ö02	5	4	2	4	5	4	4	2	5	2